

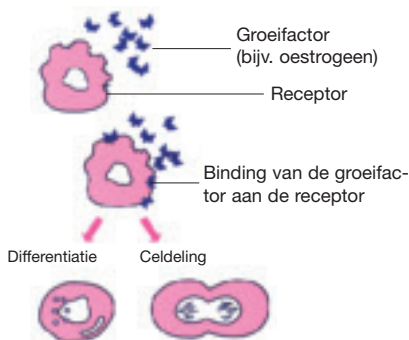

Patiënteninformatie
De behandeling van borstkanker
met Arimidex

Uw arts heeft u Arimidex voorgeschreven. Dit is een geneesmiddel voor de behandeling van borstkanker bij vrouwen na de overgang. In deze brochure vindt u informatie over dit medicijn en krijgt u een antwoord op vragen die rond de behandeling kunnen ontstaan.

Borstkanker

Borstkanker is de meest voorkomende vorm van kanker bij vrouwen. Het betreft een kwaadaardig gezwell dat zich ontwikkelt in het weefsel van de borst. Ieder orgaan bestaat uit cellen. Om hun werk goed te kunnen doen, worden deze cellen van tijd tot tijd vervangen. Dit proces heet celdeling. Het kan gebeuren dat cellen - om onbekende redenen - ongecontroleerd gaan delen. Hierdoor ontstaan opeenhopingen van cellen, die we gezwellen of tumoren noemen. Er zijn goedaardige en kwaadaardige gezwellen. Het grote verschil tussen beide is dat goedaardige gezwellen niet door het omliggende weefsel heen groeien, terwijl kwaadaardige tumoren dit wel doen. Daarnaast vernietigen kwaadaardige tumoren het gezonde weefsel. Na verloop van tijd kunnen kwaadaardige tumorcellen zich door het hele lichaam verspreiden. Wanneer dit gebeurt spreken we van uitzaaiing of metastasering. Uitzaaiing van kankercellen kan via het bloed of de lymfe plaatsvinden. Veel vormen van borstkanker zijn gevoelig voor het vrouwelijke geslachtshormoon oestrogeen. Er zijn dan zogenaamde oestrogeenreceptoren in het tumorweefsel aanwezig. Wanneer oestrogenen zich binden aan de oestrogeenreceptoren in de kankercel, wordt de tumor aangezet tot groei.

Hormoonhuishouding

Vanaf de eerste menstruatie produceren de eierstokken de vrouwelijke hormonen oestrogeen en progesteron. Beide hormonen zijn van belang voor de voortplan-

ting; het oestrogeen zorgt er onder meer voor dat het baarmoederslijmvlies gaat groeien op het moment dat er een eikel in de eierstokken tot rijping komt. Hierdoor kan een eventueel bevruchte eikel zich in de baarmoeder nestelen. Het progesteron zorgt ervoor dat er voldoende voedingsstoffen in het baarmoederslijmvlies worden afgescheiden.

Tijdens de vruchtbare jaren is er veel activiteit in de eierstokken en circuleert er met name veel oestrogeen in het lichaam. Tegen de tijd dat een vrouw de overgang nadert, produceren de eierstokken steeds minder oestrogeen, totdat de aanmaak op een gegeven moment geheel ophoudt. Dit gebeurt als de voorraad eicellen in de eierstokken in aantal en kwaliteit achteruit gaat en er dus geen noodzaak meer is voor de productie van hormonen. Vanaf dat moment is het lichaam echter niet helemaal verstoken van oestrogeen. De bijniere geven namelijk mannelijke hormonen af, de zogenaamde androgenen, die onder meer in het vetweefsel en het spierweefsel worden omgezet in oestrogenen.

Wat is de oorzaak van borstkanker?

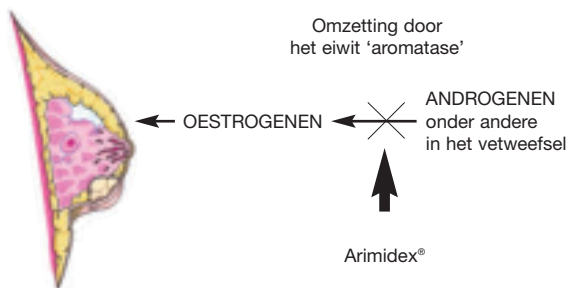
Het is tot op heden niet duidelijk waardoor borstkanker wordt veroorzaakt. Wel is vast komen te staan dat sommige vrouwen een hoger risico lopen om deze ziekte te krijgen dan anderen. Dit zijn onder meer vrouwen bij wie borstkanker in de familie voorkomt en vrouwen die al eerder borstkanker hebben gehad.

Behandeling van borstkanker

Er zijn verschillende manieren om borstkanker te behandelen: door middel van een operatie, door middel van bestraling of met medicijnen. Afhankelijk van het ziektebeeld zal de arts kiezen voor één van deze behandelingsmogelijkheden of voor een combinatie hiervan. De keuze heeft te maken met de plaats waar de tumor zich bevindt en of er al dan niet uitzaaiingen zijn. Als een gezwel gevoelig blijkt te zijn voor hormonen zal de arts, eventueel als aanvulling op een andere behandeling, kiezen voor een hormonale therapie. Dit betekent dat er medicijnen worden gegeven die de werking of productie van lichaamseigen hormonen afremmen, zodat verdere groei van de tumor zoveel mogelijk wordt tegengegaan.

Hoe werkt Arimidex?

Bij vrouwen worden na de overgang onder invloed van het enzym aromatase nog steeds oestrogenen geproduceerd. Deze oestrogenen kunnen hormoongevoelige tumorcellen aanzetten tot groei. Arimidex, met de werkzame stof anastrozol, remt de werking van het enzym aromatase, waardoor de productie van oestrogenen afneemt.

Is Arimidex altijd werkzaam?

Onderzoek heeft uitgewezen dat wanneer er sprake is van een hormoongevoelige vorm van borstkanker, Arimidex over het algemeen goede resultaten geeft. Arimidex kan worden voorgeschreven als aanvullend geneesmiddel direct na de borstoperatie. De tumor is dan wel verwijderd, maar het is mogelijk dat er al uitzaaiingen zijn ontstaan, die zo klein zijn dat ze nog niet waar te nemen zijn. Om groei hiervan te voorkomen kan Arimidex dan als zogenaamde adjuvante behandeling worden voorgeschreven. Daarnaast kan Arimidex worden voorgeschreven aan vrouwen die niet te opereren zijn, of wanneer is aangetoond dat er al uitzaaiingen zijn.

Dosering

Arimidex is gemakkelijk in het gebruik. Iedere dag dient u één tablet van één milligram in te nemen met wat water. U kunt zelf bepalen wat voor u het beste tijdstip is en vervolgens dagelijks Arimidex rond deze tijd innemen.

Belangrijk: Wanneer u een tablet vergeten bent, dient u deze alsnog zo snel mogelijk in te nemen. Wanneer u dit pas merkt als u de volgende tablet wilt innemen, moet u gewoon één tablet innemen. U hoeft dus geen dubbele dosis te nemen.

Hoe lang moet u Arimidex gebruiken?

Meestal wordt een hormonale behandeling na een borstoperatie gedurende vijf jaar voorgeschreven. Uw arts kan hierbij voorstellen om 5 jaar Arimidex te gebruiken, maar het is ook mogelijk dat u na een periode tamoxifen nog een paar jaar Arimidex krijgt. Als Arimidex voorgeschreven wordt voor de behandeling van borstkanker met uitzaaiingen, dan wordt de behandeling voortgezet zolang het gunstige effect aanhoudt.

Welke bijwerkingen kunnen optreden?

De meeste vrouwen verdragen Arimidex goed. De bijwerkingen zijn over het algemeen mild en verdwijnen na verloop van tijd vanzelf. Wanneer u last krijgt van bijwerkingen is het raadzaam om deze wanneer dat mogelijk is eerst enkele dagen tot weken aan te kijken. Vaak verdwijnen de klachten na verloop van tijd weer als uw lichaam zich op de behandeling heeft ingesteld. Bespreek de bijwerkingen die u ondervindt in ieder geval ook met uw arts of apotheker. Zij kunnen u tips geven over hoe u de hinder die u van bijwerkingen ondervindt kan verminderen. De behandeling hoeft vrijwel nooit te worden gestaakt vanwege bijwerkingen.

Bijwerkingen die tijdens het gebruik van Arimidex kunnen optreden zijn onder andere: opvliegers, uitdunnen van het haar, vaginale droogte, anorexia (verlies van eetlust), misselijkheid, braken, diarree, krachteloosheid, gewrichtspijn of gewrichtsstijfheid, hoofdpijn, slaperigheid, huiduitslag, vaginale bloedingen (meestal in de eerste weken van de behandeling).

Wees niet ongerust door deze opsomming van mogelijke bijwerkingen. Het is goed mogelijk dat u geen van deze bijwerkingen ondervindt. Waarschuw uw arts of apotheker indien bij u een vermoedelijke bijwerking optreedt die niet wordt vermeld in deze bijsluiters, of als u een bijwerking als ernstig ervaart.

Er zijn vrouwen die denken dat de medicijnen alleen goed werken als er bijwerkingen optreden. Dit is echter niet het geval. Het al of niet hebben van bijwerkingen zegt over het algemeen niets over de werking van het middel.

Tips om met enkele bijwerkingen om te gaan

De meeste bijwerkingen bij gebruik van Arimidex ontstaan door veranderingen in de hormoonhuishouding.

Misselijkheid:

De misselijkheid is meestal licht en treedt op aan het begin van de behandeling.

Na een paar dagen tot weken verdwijnt deze klacht meestal weer.

- Neem Arimidex op een ander moment, bijvoorbeeld tijdens de maaltijd.
- Gebruik meerdere kleinere maaltijden i.p.v. enkele grote.
- Nuttig de maaltijden op momenten dat u minder last heeft van de misselijkheid.

Opvliegers:

- Wanneer de opvliegers echt vervelend zijn, is het goed deze aan uw arts te melden.
- Er zijn middelen waarmee uw arts kan proberen de opvliegers te bestrijden.

Vaginale droogte:

- Wanneer deze klacht hinderlijk is bij het vrijen, kunt u bij drogisterijen een glijmiddel krijgen om deze klachten te bestrijden.
- Wanneer dit niet helpt, kunt u het best met uw arts of verpleegkundige overleggen wat er verder aan kan worden gedaan.

Kan iedereen Arimidex gebruiken?

Arimidex is niet geschikt voor vrouwen die nog niet in de overgang zijn geweest. Voorzichtigheid is geboden bij vrouwen met ernstige lever- of nierfunctiestoornissen. Uiteraard mag het middel niet worden gebruikt door mensen die overgevoelig zijn voor de stof anastrozol of één van de hulpstoffen.

Beïnvloedt Arimidex het reactievermogen?

Nee, er zijn echter vrouwen die zich door de behandeling wat slap of slaperig voelen. Als u hier ook last van krijgt, kunt u zo lang deze klachten aanhouden beter geen auto besturen of machines bedienen.

Kan Arimidex samen met andere medicijnen worden gebruikt?

Arimidex kan zonder problemen gelijktijdig met de meeste andere geneesmiddelen worden gebruikt. Een uitzondering hierop vormen medicijnen die oestrogen bevatten, omdat deze de werking van Arimidex kunnen tegengaan. Overigens is het verstandig uw behandelend arts altijd op de hoogte te brengen van eventueel ander medicijngebruik.

Hoe moet het middel worden bewaard en tot wanneer is het houdbaar?

Arimidex kan het best bij kamertemperatuur worden bewaard (tussen 15°C en 30°C), bij voorkeur op een droge, donkere plaats. Leg de tabletten buiten bereik van kinderen en huisdieren. Het middel is bruikbaar tot de op de verpakking vermelde datum. Op de doordrukstrips staat de datum vermeld achter de letters 'exp'. Bijvoorbeeld 'exp 09/2008' betekent dat het middel tot september 2008 kan worden gebruikt. Breng verouderde medicijnen altijd terug naar de apotheek.

Arimidex en de bijsluiter

Er wordt constant onderzoek gedaan op het gebied van kanker, ook wat betreft het gebruik van Arimidex. Nieuwe inzichten en gegevens zullen altijd in de bijsluiter worden vermeld. Daarom is het belangrijk dat u deze steeds leest, ook als u het middel al langere tijd gebruikt. Op deze manier blijft u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en kunt u, samen met uw arts, voor een zo goed mogelijke behandeling zorgdragen.

Wat kunt u zelf doen?

Aangezien tot op heden niet duidelijk is wat de oorzaak van borstkanker is, kunt u hier zelf weinig aan doen. Wel is het raadzaam uw conditie zo goed mogelijk op peil te houden, omdat u de behandeling dan beter verdraagt en de bijwerkingen tot een minimum beperkt blijven. Zorg daarnaast voor een gezonde, gevarieerde voeding en voor voldoende rust en ontspanning.

Meer informatie

Wanneer u meer informatie over borstkanker wilt lezen, kunt u kijken op onze internetsite (www.astrazeneca.com onder het kopje kanker). Ook kunt u de brochure "Borstkanker roept vragen op" van de landelijke patiëntenvereniging (BVN) opvragen, telefoon (030) 291 72 22 of via onderstaand telefoonnummer van AstraZeneca.

Indien u na het lezen van deze brochure nog vragen heeft, kunt u deze noteren en met uw arts bespreken.

Deze brochure is tot stand gekomen met adviezen van M.A. Nooij, internist.

Artsen en apothekers kunnen
meer exemplaren van deze
brochure bestellen bij:

AstraZeneca BV
Postbus 599
2700 AN ZOETERMEER
Tel. (079) 363 22 22
www.astrazeneca.nl

ON-0600-1-05118

Arimidex[®]